

Opetus- ja kulttuuriministeriö
PL 29
00023 VALTIONEUVOSTO

Viite VN/3691/2020

Ammatillisten tutkintojen ja koulutuksen järjestämislupan muutos

Opetus- ja kulttuuriministeriö on päättänyt 1.1.2021 (VN/3691/2020) Vantaan kaupungin ammatillisten tutkintojen järjestämisluvasta. Vantaan kaupunki hakee järjestämislupa muutosta.

Järjestämislupa lisättävät tutkinnot

374125 Vammaisalan ammattitutkinto

Perustelut tutkintojen lisäämisestä järjestämislupa

Vantaan ammattiopisto Varian ensisijaisella toiminta-alueella, Uudellamaalla, asukkaiden ja työpaikkojen määrä kasvaa voimakkaasti. Vantaalla on noin 2100 vammaista asukasta ja määrä kasvaa koko ajan. Tarvitsemme osaavia työntekijöitä tukemaan heidän arvokasta elämäänsä.

Vammaispalveluja koskevaa lainsäädäntöä uudistetaan. Nykyinen vammaispalvelulaki ja kehitysvammalaki on tarkoitus kumota. Uusi vammaispalvelulaki sisältäisi säännökset vammaisille henkilöille järjestettävistä sosiaalihuollon erityispalveluista.

Uudistuksen tavoitteena on

1. toteuttaa vammaisen henkilön yhdenvertaisuutta, osallisuutta ja osallistumista yhteiskunnassa;
2. ehkäistä ja poistaa esteitä, jotka rajoittavat vammaisen henkilön yhdenvertaisuuden, osallisuuden ja osallistumisen toteutumista yhteiskunnassa;
3. tukea vammaisen henkilön itsenäistä elämää ja itsemääräämisoikeuden toteutumista;
4. turvata vammaisen henkilön yksilöllisen tarpeen mukaiset, riittävät ja laadultaan hyvät palvelut.

Hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle kevätistuntokaudella 2022. Laki tulisi voimaan 1.1.2023.

Vantaan kaupungin strategia sisältää aikuisiällä tapahtuvan koulutuksen kehittämisen ja siinä on todettu olevan tarvetta kaupungin oman organisaation tuottamalle laaja-alaiselle ammatilliselle koulutukselle. Vantaan kaupungin ja Varian strategian toteuttamiseksi Varia on kehittänyt alueen yritys yhteistyötä ja kumppanuuteen perustuvia koulutus- ja työelämäpalveluja siten, että niissä yhdistetään Vantaan kaupungin elinkeino- ja työllisyyspalvelujen sekä alueen keskeisimpien yritysten osaamisen kehittämisen tarpeet Varian palvelukokonaisuuteen.

Varian työelämäyhteistyö perustuu yritysten kanssa tehtäviin kumppanuus- ja yhteistyösopimuksiin, joissa määritellään yhteiset pitkän aikavälin tavoitteet. Varian asiakkaat haluavat, että Varia ottaa kokonaisvastuun yhteistyöyritysten liittyvistä koulutuspalveluista. Tähän liittyy se, että Varia hankkii tarvittaessa järjestämisalupia tutkintoihin, jotka tukevat merkittävästi yritysten työntekijöiden ammattitaidon varmistamista ja uuden työvoiman saatavuutta. Varian tavoitteena on, että se pystyy kehittämään yhteistyökumppaneiden henkilöstön osaamista tarvelähtöisesti niin perus-, ammatti- kuin erikoisammattitutkintotasollakin.

Vammaisalan ammattitutkinto

Koulutuksen tarpeellisuus erityisesti ensisijaisen toiminta-alueen näkökulmasta

Vantaan ammattiopisto Varian ensisijaisella toiminta-alueella, Uudellamaalla, tarvitaan lisää osaamista sosiaali- ja terveysalalla, erityisesti vanhus- ja vammaistyössä. Monipuolistuvat asiakkaiden tarpeet metropolialueella luovat yrityksiä ja palveluita, joihin tarvitaan lisää ammattiosaajia. Varian pyrkimys on järjestää koulutuksia alueella mahdollisimman joustavasti ja monipuolisesti. Nykyisen perustutkintokoulutuksen rinnalla Varia järjestää tutkinnon osakoulutuksia ja yrityksille räätälöityjä koulutuksia. Opetushallituksen järjestämässä vammaisalan webinaarissa 29.4.2021 kävi ilmi, että vammaisalan osaajista on pula ja että heitä ei kouluteta tarpeeksi.

Vantaan kaupungin vanhus- ja vammaispalvelut ja alueen yritykset ovat ilmaisseet tarpeen vahvistaa henkilöstönsä osaamista ja tähän tarpeeseen Varia voisi paremmin vastata vammaisalan ammattitutkinnon järjestämisellä.

Koulutuksen toteuttamiseksi tarvittava osaaminen

Variassa järjestetään sosiaali- ja terveysalan koulutuksista sosiaali- ja terveysalan perustutkintoa, vanhustyön erikoisammattitutkintoa sekä kasvatus- ja ohjausalan ammatti- ja erikoisammattitutkintoa. Tutkinnoista on mahdollista suorittaa myös osia.

Sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon vammaistyön osaamisalan koulutusta toteutetaan Tikkurilan läheisyydessä Koivukylän toimipisteessä. Ammatillisia opettajia on vuoden 2022 alusta vammaistyön osaamisalalla seitsemän. Heidän osaamisensa kattaa myös vammaisalan ammattitutkinnon sisällöt. Opettajilla on laaja työelämässä hankittu osaaminen verkostoineen ja kaikilla on pedagoginen kelpoisuus. Näin ollen rekrytointitarvetta ei tulisi vaan valmius koulutuksen aloittamiseen välittömästi luvan saamisen jälkeen on olemassa. Variassa on varauduttu myös resurssien kasvattamiseen lisääntyvän opiskelijamäärän mukaisesti.

Yhteistyö työ- ja elinkeinoelämän kanssa

Varian sosiaali- ja terveysalan opetushenkilöstöllä sekä työelämäpalveluilla on laajaa yhteistyötä ja verkostoitumista alueen yritysten kanssa. Yhteistyötä tehdään monien alan toimijoiden kanssa, esimerkiksi päiväkotien ja koulujen kanssa, joissa on vammaisia lapsia ja nuoria.

Vammaispalveluja tarjoavia yhteistyökumppaneita ovat Vantaan kaupungin lisäksi myös mm. Mehiläinen Hoivapalvelut Oy (Mainiokodit), Attendo Oy (palvelutalot), Saga-care Finland Oy, Aspa-palvelu Oy, Betesda-säätiö, Validia, Rinnekoti, Eteva ja Marjatta-säätiö.

Alueen työelämäyhteistyö on ollut toimivaa ja opiskelijoiden saaminen sosiaali- ja terveysalan työpaikoilla tapahtuvan oppimisen jaksoihin on onnistunut sujuvasti.

Taloudelliset ja toiminnalliset edellytykset koulutuksen järjestämiseen

Varian talousarvio on osa Vantaan kaupungin kasvatuksen ja oppimisen toimialan talousarviota. Kaupungin viime tilikausien tulokset ovat olleet ylijäämäisiä. Varia on nettobudjetoitu yksikkö. Talousarvion puite määräytyy samoilla periaatteilla kuin valtionosuudet koulutuksen järjestäjille. Myös Varian viime vuosien tulos on ollut ylijäämäinen. Varia pystyy hoitamaan tästä tulevat taloudelliset velvoitteet.

Arviot koulutukseen kohdennettavista opiskelijavuosista

Vantaan ammattiopisto Varia tavoittelee vammaisalan ammattitutkinnon koulutuksella alkuvaiheessa noin 16 opiskelijatyövuotta.

Liitteet

Osaamisen arvioinnin toteuttamissuunnitelma Vammaisalan ammattitutkinto
Vantaan kaupungin kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan päätöspöytäkirja